

M45, M60, M80

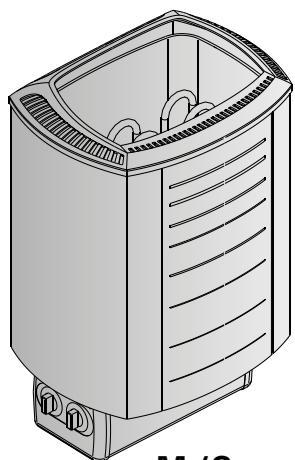
M45E, M60E, M80E, M90E

FI

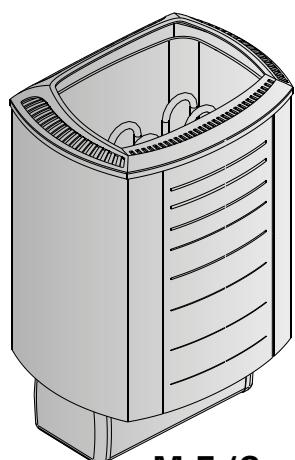
Sähkökiukaan käyttö- ja asennusohje

SV

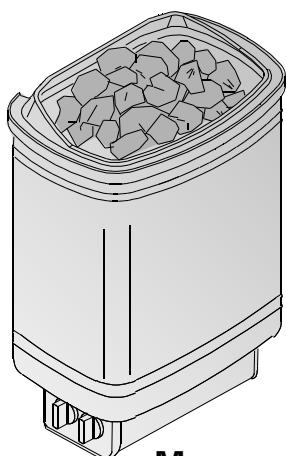
Monterings- och bruksanvisning för bastuagggregat

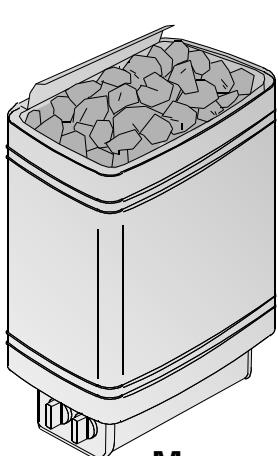
M (Sound)

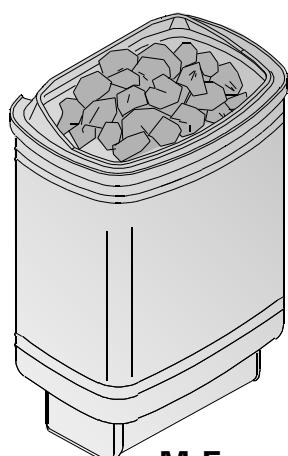
M-E (Sound)

M

M

M-E

Tämä asennus- ja käyttöohje on tarkoitettu saunaan omistajalle tai saunan hoidosta vastaavalle henkilölle sekä kiukaan sähköasennuksesta vastaavalle sähköasentajalle. Kun kiuas on asennettu, luovutetaan nämä asennus- ja käyttöohjeet saunaan omistajalle tai saunan hoidosta vastaavalle henkilölle. Lue käyttöohjeet huolellisesti ennen käyttöönnottoa.

Kiuas on tarkoitettu lämmittämään sauna-tilaan. Muuhun tarkoitukseen käytöön kielletty.

Parhaat onnittelut hyvästä kiuasvalinnastanne!

Takuu:

- Perhekäytössä kiukaiden ja ohjauslaitteiden takuuaika on kaksi (2) vuotta.
- Yhteisökäytössä kiukaiden ja ohjauslaitteiden takuuaika on yksi (1) vuosi.
- Takuu ei kata ohjeiden vastaisen asennuksen, käytön tai ylläpidon aiheuttamia vikoja.
- Takuu ei ole voimassa, jos kiukaassa käytetään muita kuin valmistajan suosittelemia kiuaskiviä.

Monterings- och bruksanvisningarna är avsedda för bastuns ägare eller den som ansvarar för skötseln av bastun samt för den elmontör som ansvarar för elinstallationerna. När bastuaggregatet monterats, skall montören överläta dessa anvisningar till bastuns ägare eller till den som ansvarar för skötseln av bastun. Studera bruksanvisningarna noggrant innan aggregatet tas i bruk.

Aggregatet är avsedd för att varma upp bastun till lämplig bastubadstemperatur. Annan användning av aggregatet är förbjuden.

Våra bästa gratulationer till ett gott val av bastuaggregat!

Garanti:

- Garantitiden för de bastuaggregat och den kontrollutrustning som används i familjebastur är två (2) år.
- Garantitiden för de bastuaggregat och den kontrollutrustning som används i bastur i flerfamiljshus är ett (1) år.
- Garantin täcker inte fel som uppstått på grund av installation, användning eller underhåll som strider mot anvisningarna.
- Garantin täcker inte fel som förorsakas av att andra bastustenar än sådana som rekommenderats av tillverkaren används.

SISÄLLYSLUETTELO

1. KÄYTÖÖHJE	3
1.1. Kiuaskivien latominen	3
1.1.1. Ylläpito.....	3
1.2. Saunahuoneen lämmittäminen.....	4
1.3. Kiukaan käyttö.....	4
1.3.1. Kiuas päälle heti.....	4
1.3.2. Esivalinta-aika (ajastettu käynnistys).....	4
1.3.3. Kiuas pois päältä	5
1.3.4. Lämpötilan säätäminen	5
1.4. Löylynhietto	5
1.5. Saunomisohjeita.....	6
1.6. Varoituksia	6
1.6.1. Symbolien selitykset	6
1.7. Vianetsintä.....	6
2. SAUNAHUONE	8
2.1. Saunahuoneen rakenne	8
2.1.1. Saunan seinien tummuminen	8
2.2. Saunahuoneen ilmanvaihto	9
2.3. Kiuasteho	9
2.4. Saunahuoneen hygienia.....	9
3. ASENNUSOHJE	10
3.1. Ennen asentamista	10
3.1.1. Kätilyyden vaihtaminen (M).....	11
3.1.2. Liitääntäkaapelin kytkeminen kiukaaseen.....	12
3.2. Kiukaan kiinnittäminen seinään	12
3.3. Sähkökytkennät.....	13
3.3.1. Sähkökiukaan eristysresistanssi	13
3.4. Ohjauskeskuksen ja anturin asentaminen (M-E)	13
3.5. Ylikuumenemissuojan palauttaminen.....	14
4. VARAOSAT	16

INNEHÅLL

1. BRUKSANVISNING	3
1.1. Stapling av bastustenar.....	3
1.1.1. Underhåll	3
1.2. Uppvärmning av bastu.....	4
1.3. Användning av aggregatet.....	4
1.3.1. Bastuaggregatet på genast.....	4
1.3.2. Förinställd tid (tidsbestämd uppvärmning)	4
1.3.3. Bastuaggregatet av	5
1.3.4. Justering av temperatur	5
1.4. Kastning av bad	5
1.5. Badanvisningar	6
1.6. Varningar	6
1.6.1. Symbolernas betydelse.....	6
1.7. Felsökning	6
2. BASTU.....	8
2.1. Bastuns konstruktion.....	8
2.1.1. Mörknande av bastuns väggar	8
2.2. Ventilation i bastun.....	9
2.3. Aggregateffekt	9
2.4. Bastuhygien	9
3. MONTERINGSANVISNING	10
3.1. Före montering	10
3.1.1. Placering av styrreglage: vänster/höger (M)	11
3.1.2. Inkoppling av anslutningskabel	12
3.2. Montering på vägg.....	12
3.3. Elinstallation	13
3.3.1. Elaggregatets isoleringsresistans	13
3.4. Montering av styrenhet och givare (M-E).....	13
3.5. Återställning av överhettningsskydd.....	14
4. RESERVDELAR.....	16

1. KÄYTTÖOHJE

1.1. Kiuaskivien latominen

Kiuaskivien latomisella on suuri vaikutus kiukaan toimintaan (kuva 1).

Tärkeää tietoa kiuaskivistä:

- Sopiva kivistö on halkaisijaltaan 5–10 cm.
- Käytä vain kiuaskiviksi tarkoitettuja lohkopintaisia kiviä. Sopivia kivimateriaaleja ovat peridotitti, olivindiabaasi ja oliviini.
- Keraamisten "kivien" ja pehmeiden vuolukivien käyttö on kielletty. Ne eivät sidon riittävästi lämpöä kiuaasta lämmittäässä. Tämä saattaa johtaa vastusten rikkoutumiseen.
- Huuhdo kiuaskivet kivipölystä ennen kiukaaseen latomista.

Huomioi kiviä latoessasi:

- Älä pudota kiviä kivitilaan.
- Älä kiihlaa kiviä tiukasti vastusten väliin.
- Lado kivet väljästi, jotta ilma pääsee liikkumaan niiden välistä.
- Lado kivet siten, että niiden paino on toisten kiven, ei vastusten varassa.
- Älä tee kivistä kehoa kiukaan päälle.
- Kiukaan kivitilaan tai läheisyyteen ei saa laittaa mitään sellaisia esineitä tai laitteita, jotka muuttavat kiukaan läpi virtaavan ilman määrää tai suuntaa.

1. BRUKSANVISNING

1.1. Stapling av bastustenar

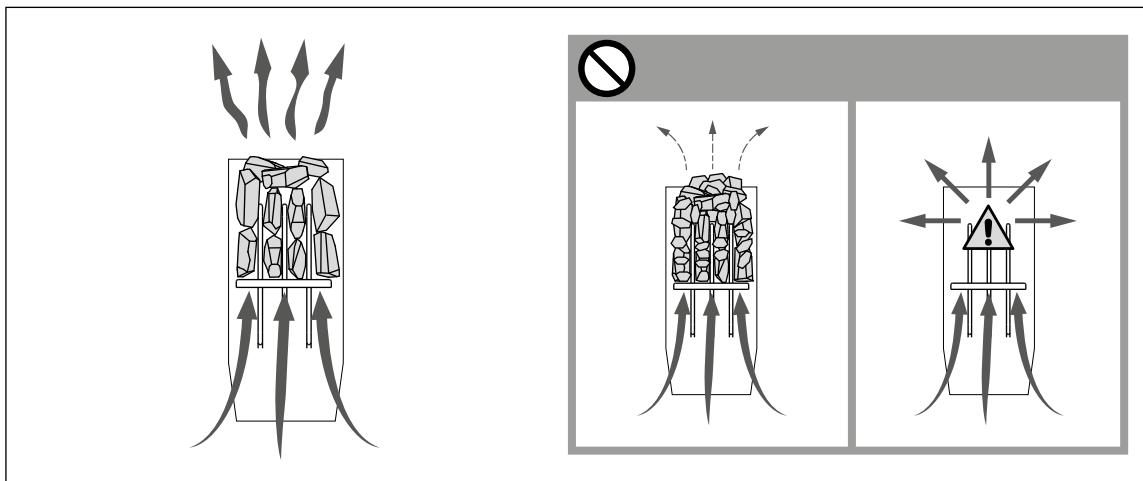
Staplingen av bastustenar har stor betydelse för bastuaggregatets funktion (bild 1).

Viktig information om bastustenar:

- Stenarna bör ha en diameter på 5–10 cm.
- Använd bara kantiga bastustenar med brutna ytor som är avsedda att användas i ett aggregat. Peridotit, olivindolerit och olivin är lämpliga stentyper.
- Varken lätta porösa "stenar" av keramiska material eller mjuka täljstenar bör användas i aggregatet. Sådana stenar absorberar inte tillräckligt mycket värme när de värms upp. Detta kan göra att värmeelementen skadas.
- Tvätta av damm från bastustenarna innan de staplas i aggregatet.

Observera följande när du staplar stenarna:

- Låt inte stenarna falla ner i stenutrymmet.
- Kila inte in stenar mellan värmeelementen.
- Stapla stenarna glest så att luft kan cirkulera mellan dem.
- Stapla bastustenarna så att de stödjer varandra och deras vikt inte upptas av värmeelementen.
- Stapla inte stenarna i en hög på aggregatet.
- Det är förbjudet att i aggregatets stenutrymme eller dess närhet placera föremål eller anordningar som ändrar mängden luft som passerar genom aggregatet eller ändrar luftens riktning.

Kuva 1. Kiuaskivien latominen
Bild 1. Stapling av bastustenar

1.1.1. Ylläpito

Voimakkaan lämmönvaihelon vuoksi kiuaskivet rautuvat ja murenevät käytön aikana. Lado kivet uudelleen vähintään kerran vuodessa, kovassa käytössä useammin. Poista samalla kivitilaan kertynyt kivijäte ja vaihda rikkoutuneet kivet. Näin varmistat, että kiukaan löylyominaisuudet säilyvät eikä ylikuumenemisen vaaraa synny.

1.1.1. Underhåll

Till följd av de kraftiga temperaturväxlingarna vittrar bastustenarna sönder under användning. Stenarna bör staplas om på nytt minst en gång per år, vid flitigt bruk något oftare. Avlägsna samtidigt skräp och smulor i botten av aggregatet och byt ut stenar vid behov. På det här sättet säkerställer du att aggregatets badegenskaper bibehålls och att ingen risk för överhettning uppstår.

1.2. Saunahuoneen lämmittäminen

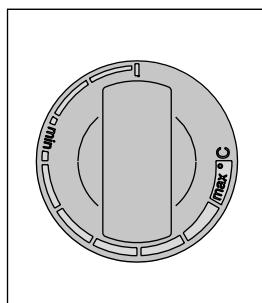
Kiuas ja kivet tuottavat ensimmäisellä käyttökerralla hajuja, joiden poistamiseksi on järjestettävä sauna-uhoneeseen hyvä tuuletus.

Jos kiuas on teholtaan sopiva sauna-uhoneeseen, hyvin lämpöeristetty sauna-uhone lämpenee käyttökuntaan noin tunnissa (»2.3.). Kiuaskivet kuumenevat yleensä samassa ajassa kuin sauna-uhonekin. Sopiva lämpötila sauna-uhoneessa on noin 65–80 °C.

1.3. Kiukaan käyttö

HUOM! Tarkista aina ennen kiukaan päällekytkentää, ettei kiukaan päällä tai lähihetäisyydellä ole mitään tavaraita. ▷1.6. "Varoituksia".

- Kiuasmallit M45, M60 ja M80 on varustettu kellokytkimellä ja termostaatilla. Kellokytkimellä valitaan kiukaan päälläoloaika ja termostaatilla asetetaan sopiva lämpötila.
▷1.3.1.–1.3.4.
- Kiuasmalleja M45E, M60E, M80E ja M90E käytetään erillisen ohjauskeskuksen kautta. Tutustu ohjauskeskuksen mukana toimitettaviin käyttöohjeisiin.

Kuva 2. Termostaatin säädin
Bild 2. Termostatens reglage

1.2. Uppvärmning av bastu

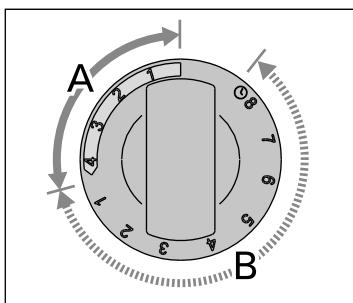
Första gången aggregatet och stenarna värmes upp avger de lukter som bör avlägsnas genom god ventilation.

Om aggregatets effekt är lämplig för bastun, värmes en välisolerad bastu upp på ca 1 timme (»2.3.). När bastun är varm är också bastustenarna i regel så varma att man kan kasta bad. Lämplig temperatur i bastun är ca 65–80 °C.

1.3. Användning av aggregatet

OBS! Kontrollera alltid att inga saker finns på eller i närheten av aggregatet före aggregatet kopplas på. ▷1.6. "Varningar".

- Aggregatmodellerna M45, M60 och M80 har utrustats med tidströmställare och termostat. Tidströmställaren används för att välja den tid aggregatet ska vara påslagen och med termostaten ställs rätt temperatur in.
▷1.3.1.–1.3.4.
- Aggregatmodellerna M45E, M60E, M80E och M90E styrs med hjälp av en separat styrenhet. Bekanta dig med användaranvisningar som följer med styrenheten.

Kuva 3. Kellokytkimen säädin
Bild 3. Tidströmställarens reglage

1.3.1. Kiuas päälle heti

Kierrä kellokytkimen säädin toiminta-alu-elle (asteikko A kuvassa 3, 0–4 tuntia). Kiuas alkaa lämmetä heti.

1.3.2. Esivalinta-aika (ajastettu käynnistys)

Kierrä kellokytkimen säädin esivalinta-alu-elle (asteikko B kuvassa 3, 0–8 tuntia). Kiuas alkaa lämmetä, kun kellokoneisto on kiertänyt säätimen takaisin toiminta-alu-elle. Päälläoloaika on tällöin noin neljä tuntia.

Esimerkki: Haluat lähteä kolme tuntia kestävälle kävelylenkille ja sauna heti palattuasi. Kierrä kellokytkimen säädin esivalinta-alueelle kohtaan 2.

Kello käynnistyy. Kahden tunnin kuluttua kiuas alkaa lämmetä. Koska sauna lämpenemisaika on noin yksi tunti, sauna on lämmin noin kolmen tunnin kuluttua eli juuri silloin, kun palaat lenkiltä.

1.3.1. Bastuaggregatet på genast

Vrid tidströmställarens reglage till verksamhetsområdet (skala A på bild 3, 0–4 timmar). Aggregatet börjar genast värmas upp.

1.3.2. Förinställd tid (tidsbestämd uppvärmning)

Vrid tidströmställarens reglage till förvalsområdet (skala B på bild 3, 0–8 timmar). Aggregatet börjar värmas upp när urverket vridit tillbaka reglaget till verksamhetsområdet. Aggregatet är då påslagen cirka fyra timmar.

Exempel: Du vill gå på en tre timmar lång promenad och båda bastu genast när du kommer hem. Vrid tidströmställarens reglage till 2 i förvalsområdet.

Klockan startar. Efter två timmar börjar aggregatet värmas upp. Eftersom det tar cirka en timme att väarma upp bastun, är bastun varm efter cirka tre timmar, d.v.s. just när du kommer hem från din promenad.

1.3.3. Kiuas pois päältä

 Kiuas kytkeytyy pois päältä, kun kelloko-neisto on kiertänyt kellokytkimen sääti-men takaisin 0-kohtaan. Voit kytkeä kiu-kaan pois päältä milloin tahansa kiertä-mällä säätimen käsin 0-kohtaan.

Kytke kiuas pois päältä, kun saunominen on pää-tynyt. Joskus saattaa olla kuitenkin tarpeellista jättää kiuas hetkeksi päälle, jotta saunan puurakenteet kui-vuisivat nopeammin.

HUOM! Tarkista, että kiuas on varmasti kytkey-tynyt pois päältä ja lopettanut lämmittämisen, kun päälläoloaika on kulunut loppuun.

1.3.4. Lämpötilan säättäminen

Termostaatin (kuva 2) tehtävä on pitää saunan lämpötila halutulla tasolla. Itsellesi sopivan asetuksen löydät kokeilemalla.

Aloita kokeilu säätoalueen maksimiasennosta. Jos lämpötila noussee saunomisen aikana liian korkeaksi, kierrä säädintä hieman vastapäivään. Huomaa, että pienikin muutos säätoalueen maksimipäässä aiheuttaa tuntuvan lämpötilamuutoksen saunahuoneessa.

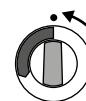
1.4. Löylynheitto

Saunan ilma kuivuu, kun saunaa lämmitetään. Tämän vuoksi on tarpeen lisätä ilmankosteutta heittä-mällä vettä kiuakaan kiville. Jokainen ihminen kokee lämmön ja kosteuden vaikutuksen omalla tavallaan – kokeilemalla löydät itsellesi sopivan lämpötilan ja ilmankosteuden.

HUOM! Käytä löylykauhaa, jonka tilavuus on korkeintaan 0,2 litraa. Jos kiuakaalle heitetään tai kaa-detaan kerralla liikaa vettä, sitä saattaa roiskua kie-huvan kuumana kylpijöiden päälle. Älä heitä löylyä silloin, kun joku on kiuakan läheisyydessä, koska kuuma vesihöyry voi aiheuttaa palovammoja.

HUOM! Löylyvetenä tulee käyttää vettä, joka täyttää talousveden laatuvaatimukset (taulukko 1). Löylyvedessä voi käyttää ainoastaan löylyveteen tarkoitettuja hajusteita. Noudata hajusteen mukana toimitettuja ohjeita.

1.3.3. Bastuaggregatet av

Aggregatet stängs av när urverket vrider tidströmställarens reglage tillbaka till 0. Du kan stänga av aggregatet när som helst genom att manuellt vrida reglaget till 0.

Stäng av aggregatet när bastubadet avslutats. Ibland kan det dock vara nödvändigt att låta aggregatet vara påslagen en stund, så att bastuns träkonstruktioner torkar snabbare.

OBS! Kontrollera att aggregatet säkert stängts av och att uppvärmningen upphört när den inställda tiden gått ut.

1.3.4. Justering av temperatur

Termostatens (bild 2) uppgift är att hålla bastuns temperatur på önskad nivå. Du hittar den inställning som passar dig genom att pröva dig fram.

Inled försöket i justeringsområdets maximiposition. Om temperaturen blir för hög under bastubadet, vrid reglaget en aning motsols. Observera att också en liten ändring i justeringsområdets maximiände leder till en märkbar temperaturförändring i bastun.

1.4. Kastning av bad

Luften i bastun blir torrare när den värmes upp. För att uppnå lämplig luftfuktighet är det nödvändigt att kasta bad på de heta stenarna. Varje människa upplever värme och fuktighet på olika sätt – genom att pröva dig fram hittar du en temperatur och luftfuktighet som passar dig.

OBS! Badskopan skall rymma högst 0,2 l. Kasta eller häll inte mer än så åt gången, eftersom hett vat-ten då kan stänka upp på badarna. Kasta inte heller bad när någon är i närheten av aggregatet, eftersom den heta ångan kan orsaka brännskador.

OBS! Vattnet som kastas på bastustenarna skall uppfylla kvalitetskraven på bruksvatten (tabell 1). Endast doftämnen som är avsedda för bastubadvatten får användas. Följ förpackningens anvisningar.

Veden ominaisuus Vattenegenskap	Vaikutukset Effekt	Suoitus Rekommandation
Humuspitoisuus Humuskoncentration	Väri, maku, saostumat Färg, smak, utfällningar	<12 mg/l
Rautapitoisuus Järnkonzentration	Väri, haju, maku, saostumat Färg, lukt, smak, utfällningar	<0,2 mg/l
Kovuus: tärkeimmät aineet mangaani (Mn) ja kalkki eli kalsium (Ca) Hårdhet: de viktigaste ämnena är mangan (Mn) och kalk, dvs. kalций (Ca)	Saostumat Utfällningar	Mn: <0,05 mg/l Ca: <100 mg/l
Klooripitoinen vesi Klorerat vatten	Terveysriski Hälsorisk	Käyttö kielletty Förbjudet att använda
Merivesi Havsvatten	Nopea korroosio Snabb korrosion	Käyttö kielletty Förbjudet att använda

Taulukko 1. Veden laatuvaatimukset

Tabell 1. Krav på vattenkvaliteten

1.5. Saunomisohjeita

- Aloita saunominen peseytymällä.
- Istu löylyssä niin kauan, kuin tuntuu mukavalta.
- Unohda kiire ja rentoudu.
- Hyvin saunatapoihin kuuluu, että huomioit muut saunojat häiritsemättä heitä äänekkälä käytökselläsi.
- Älä aja muita lauteilta liiallisella löylynheitolla.
- Jäähytä eli vilvoittele ihoasi. Jos olet terve, voit nauttia vilvoittelun yhteydessä uimisesta.
- Peseydy saunomisen lopuksi.
- Lepäile ja anna olosi tasaantua. Nauti neste-tasapainon palauttamiseksi raikasta juomaa.

1.6. Varoituksia

- Pitkääikäinen oleskelu kuumassa saunaissa nostaa kehon lämpötilaa, mikä saattaa olla vaarallista.
- Varo kuumaa kiuasta. Kiukaan kivet ja metalliosat kuumenevat ihoa polttaviksi.
- Estä lasten pääsy kiukaan läheisyyteen.
- Älä jätä lapsia, liikuntarajoitteisia, sairaita tai heikkokuntoisia saunaan ilman valvontaa.
- Selvitä saunomiseen liittyvät terveydelliset rajoitteet lääkärin kanssa.
- Keskustele neuvolassa pienien lasten saunottamisesta.
- Liiku saunaassa varovasti, koska lauteet ja lattiat saattavat olla liukkaita.
- Älä mene kuumaan saunaan huumaavien aineiden (alkoholi, lääkkeet, huumeet ym.) vaikutukseen alaisena.
- Älä nuku lämmityssä saunaassa.
- Meri- ja kostea ilmasto saattavat syövyttää kiukaan metallipintoja.
- Älä käytä saunaan vaatteiden tai pyykkien kuivashuoneenä palovaaran vuoksi. Sähkölaitteetkin saattavat vioittua runsaasta kosteudesta.

1.6.1. Symbolien selitykset

 Lue käyttöohje.

 Ei saa peittää.

1.7. Vianetsintä

HUOM! Kaikki huoltotoimet on annettava koulutetun sähköalan ammattilaisen tehtäväksi.

Kiuas ei lämpene.

- Tarkista, että kiukaan sulakkeet sähköaulussa ovat ehjät.
- Tarkista, että kiukaan liitätäkaapeli on kytetty (►3.1.2.).
- Aseta kellokytkimen säädin toiminta-alueelle (►1.3.1.).
- Säädä lämpötila korkeammaksi (►1.3.4.).
- Tarkista, ettei ylikuumenemissuoja ole lauen-nut. Tällöin kello toimii, mutta kiuas ei lämpene. (►3.5.)

Saunahuone lämpenee hitaasti. Kiukaalle heitetty vesi jäähyttää kivet nopeasti.

- Tarkista, että kiukaan sulakkeet sähköaulussa

1.5. Badanvisningar

- Börja bastubadandet med att tvätta dig.
- Sitt i bastun så länge det känns behagligt.
- Glöm all jäkt och koppla av.
- Det hör till god bastused att ta hänsyn till andra badare, t.ex. genom att undvika högljutt och störande beteende.
- Kör inte bort andra badare genom att kasta alltför mycket bad.
- Svalka dig emellanåt i duschen eller i frisk luft, eftersom huden blir uppvärmd. Om du är frisk kan du svalka kroppen genom att simma.
- Avsluta bastubadandet med att tvätta dig.
- Vila och låt kroppen återhämta sig och återfå normal temperatur. Drick något fräscht och läskande för att återställa vätskebalansen.

1.6. Varningar

- Långvarigt badande i en het bastu höjer kroppstemperaturen och kan vara farligt.
- Se upp för aggregatet när det är uppvärmt – bastustenarna och ytterhöljet kan orsaka brändskador på huden.
- Låt inte barn komma nära bastuaggregatet.
- Barn, rörelsehindrade, sjuka och personer med svag hälsa får inte lämnas ensamma i bastun.
- Eventuella begränsningar i samband med bastubad bör utredas i samråd med läkare.
- Småbarns bastubadande bör diskuteras med mödrarådgivningen.
- Rör dig mycket försiktigt i bastun, eftersom bastulave och golv kan vara hala.
- Gå inte in i en het bastu om du är påverkad av berusningsmedel (alkohol, mediciner, droger o.d.).
- Sov inte i en uppvärmd bastu.
- Havsluft och fuktig luft i allmänhet kan orsaka korrosion på aggregatets metallytor.
- Använd inte bastun som torkrum för tvätt – det medför brandfara! Elinställningarna kan dessutom ta skada av riklig fukt.

1.6.1. Symbolernas betydelse

 Läs bruksanvisningen.

 Får ej täckas.

1.7. Felsökning

Obs! Allt servicearbete måste lämnas till professionell underhållspersonal.

Aggregatet värms inte upp.

- Kontrollera att aggregatets säkringar i elskåpet är hela.
- Kontrollera att aggregatets anslutningskabel har kopplats (►3.1.2.).
- Vrid tidströmställarens reglage till verksamhetsområdet (►1.3.1.).
- Höj temperaturen (►1.3.4.).
- Kontrollera att inte överhettningsskyddet utlösts. Då fungerar klockan, men aggregatet värms inte upp. (►3.5.)

Bastun värms upp långsamt. Det vatten som slängs på aggregatet kyler ner stenarna snabbt.

- Kontrollera att aggregatets säkringar i elskåpet

ovat ehjät.

- Tarkista, että kaikki vastukset hehkuvat kun kiuas on päällä.
- Säädä lämpötila korkeammaksi (▷ 1.3.4.).
- Tarkista, ettei kiukaan teho ole liian pieni (▷ 2.3.).
- Tarkista kiuaskivet (▷ 1.1.). Liian tiheä ladonta, kivien painuminen ajan mittaan tai vääränlaiset kiuaskivet voivat estää ilmankierron kiukaassa, mikä puolestaan heikentää lämmitystehoa.
- Tarkista, että sauna-alueen ilmanvaihto on järjestetty oikein (▷ 2.2.).

Saunahuone lämpenee nopeasti, mutta kivet eivät ehdi lämmetä. Kiukaalle heitetty vesi ei höyrysty, vaan valuu kivistilan läpi.

- Säädä lämpötila matalammaksi.
- Tarkista, ettei kiukaan teho ole liian suuri (▷ 2.3.).
- Tarkista, että sauna-alueen ilmanvaihto on järjestetty oikein (▷ 2.2.).

Paneeli tai muu materiaali kiukaan lähellä tummuu nopeasti.

- Tarkista, että suojaetäisyysvaatimukset täyttyvät (▷ 3.1.).
- Tarkista kiuaskivet (▷ 1.1.). Liian tiheä ladonta, kivien painuminen ajan mittaan tai vääränlaiset kiuaskivet voivat estää ilmankierron kiukaassa, mikä voi johtaa rakenteiden ylikuumenemiseen.
- Katso myös kohta 2.1.1.

Kiuas tuottaa hajua.

- Katso kohta 1.2.
- Kuuma kiuas saattaa korostaa ilmaan sekoittuneita hajuja, jotka eivät kuitenkaan ole peräisin saunaasta tai kiukaasta. Esimerkkejä: maalit, liimat, lämmitysöljy, mausteet.

Kiukaasta kuuluu ääntä.

- M: Kellokytkin on mekaaninen laite ja siitä kuuluu tikittävä ääni, kun se toimii normaalisti. Jos tikitäys kuuluu vaikkei kiuas ole päällä, tarkista kellokytkimen kytkennät.
- Satunnaiset pamaukset johtuvat yleensä kivistä, jotka halkeavat kuumuudessa.
- Kiukaan osien lämpölaajeneminen saattaa aiheuttaa ääntä kiukaan lämmetessä.

är hela.

- Kontrollera att alla värmeelement glöder när aggregatet är på.
- Höj temperaturen (▷ 1.3.4.).
- Kontrollera att inte aggregatets effekt är för låg (▷ 2.3.).
- Kontrollera bastustenarna (▷ 1.1.). Om stenarna staplats för tätt, sjunker ner med tiden eller fel typ av bastustenar har använts, kan detta förhindra luftcirkulationen i aggregatet, vilket försämrar uppvärmningseffekten.
- Kontrollera att bastuns luftcirkulation ordnats på rätt sätt (▷ 2.2.).

Bastun värmis upp snabbt, men stenarna hinner inte bli varma. Det vatten som slängs på aggregatet förångas inte, utan rinnet igenom stenutrymmet.

- Sänk temperaturen.
- Kontrollera att inte aggregatets effekt är för stor (▷ 2.3.).
- Kontrollera att bastuns luftcirkulation ordnats på rätt sätt (▷ 2.2.).

Panelen eller annat material nära aggregatet blir snabbt mörkare.

- Kontrollera att kraven på säkerhetsavstånd uppfylls (▷ 3.1.).
- Kontrollera bastustenarna (▷ 1.1.). Om stenarna staplats för tätt, sjunker ner med tiden eller fel typ av bastustenar har använts, kan detta förhindra luftcirkulationen i aggregatet, vilket kan leda till att konstruktionerna överhettas.
- Se även avsnitt 2.1.1.

Aggregatet luktar.

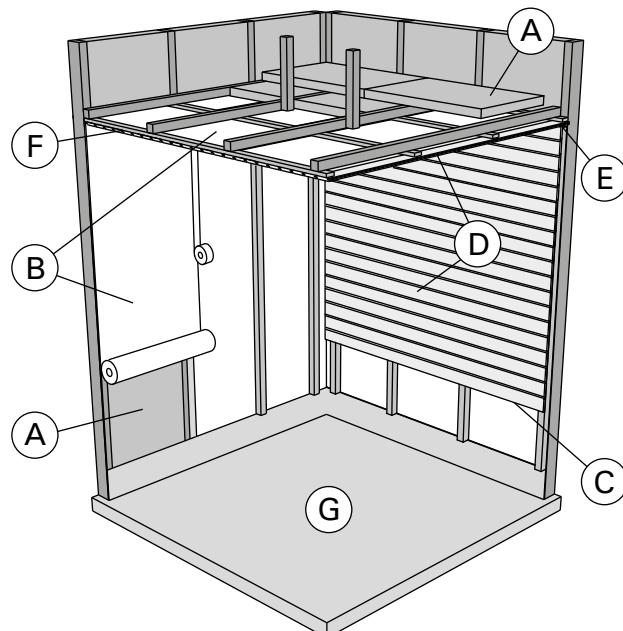
- Se avsnitt 1.2.
- Den heta aggregatet kan förstärka lukter som finns i luften, men som ändå inte har sitt ursprung i bastun eller aggregatet. Exempel: målarfärg, lim, uppvärmlningsolja, kryddor.

Bastuaggregatet låter.

- M: Timern är en mekanisk enhet och ger ifrån sig ett tickande ljud när den fungerar normalt. Om tickandet hörs även då bastuugnen inte är på, kontrollera timerns anslutningar.
- Plötsliga smållar beror oftast på stenar som spricker i värmens.
- Värmeexpansionen i ugnens delar kan orsaka ljud då ugnen värmis upp.

2. SAUNAHUONE

2.1. Saunahuoneen rakenne

Kuva 4.
Bild 4.

- A. Eristevilla, paksuus 50–100 mm. Saunahuone tulee eristää huolellisesti, jotta kiuasteho voidaan pitää kohtuullisen pienenä.
- B. Kosteussulku, esim. alumiinipaperi. Aseta paperin kiiltävä puoli kohti saunan sisätilaa. Teippaa saumat tiiviiksi alumiinitiepillä.
- C. Noin 10 mm tuuletusrako kosteussulun ja paneelin välissä (suositus).
- D. Pienimäinen 12–16 mm paksu paneelilauta. Selvitä ennen paneloinnin aloittamista laitteiden sähköjohdotukset sekä kiukaan ja lauteiden vaatimat vahvistukset seinissä.
- E. Noin 3 mm tuuletusrako seinä- ja kattopaneelin välissä.
- F. Saunan korkeus on tavallisesti 2100–2300 mm. Vähimmäiskorkeus riippuu kiukaasta (katso taulukko 2). Ylälauteen ja katon välin tulisi olla enintään 1200 mm.
- G. Käytä keraamisia lattiapäällysteitä ja tummia sauma-aineita. Kivistä irronnut kivialaines ja löylyveden epäpuhauudet saattavat liata ja/tai vaurioittaa herkkiä lattiapäällysteitä.

HUOM! Selvitä paloviranomaisten kanssa mitä palomuurin osia saa eristää. Käytössä olevia hormeja ei saa eristää.

HUOM! Suoraan seinään tai katon pinnalle asennettu kevytsuojaus voi aiheuttaa palovaaran.

2.1.1. Saunan seinien tummuminen

Saunahuoneen puupintojen tummuminen ajan mittaan on normaalia. Tummumista saattavat nopeuttaa

- auringonvalo
- kiukaan lämpö
- seinäpintoihin tarkoitettut suoja-aineet (suoja-aineet kestävät huonosti lämpöä)
- kiukaan kivistä mureneva ja ilmavirtauksien mukana nouseva hienojakoinen kivialines.

2. BASTU

2.1. Bastuns konstruktion

- A. Isoleringsull, tjocklek 50–100 mm. Bastun bör isoleras omsorgsfullt för att kunna hålla bastuaggregatets effekt relativt låg.
- B. Fuktpärr, t.ex. folie. Placera foliens glatta yta mot bastuns inre. Tejp fogarna täta med aluminiumtejp.
- C. Cirka 10 mm bred ventilationsspringa mellan fuktpärr och panel (rekommendation).
- D. Lätt panel i 12–16 millimeters tjocklek. Utred anläggningarnas elanslutningar innan panelningen inleds, samt väggförstärkningar som aggregatet och lavarna kräver.
- E. Cirka 3 mm bred ventilationsspringa mellan vägg- och takpanel.
- F. Bastuns höjd är normalt 2100–2300 mm. Minimihöden beror på aggregatet (se tabell 2). Avståndet mellan övre lave och taket är normalt 1200 mm.
- G. Använd keramisk golvbeläggning och mörk fogmassa. Stenmaterial som lossat från stenarna och orenheter från badvattnet kan smutsa och/eller skada känsligt golv.

OBS! Konsultera brandmyndigheterna om vilka delar av brandväggen får isoleras. Rökkaneler i användning får inte isoleras.

OBS! En direkt på väggen eller i taket monterad tändskyddande beklädnad kan orsaka brandfara.

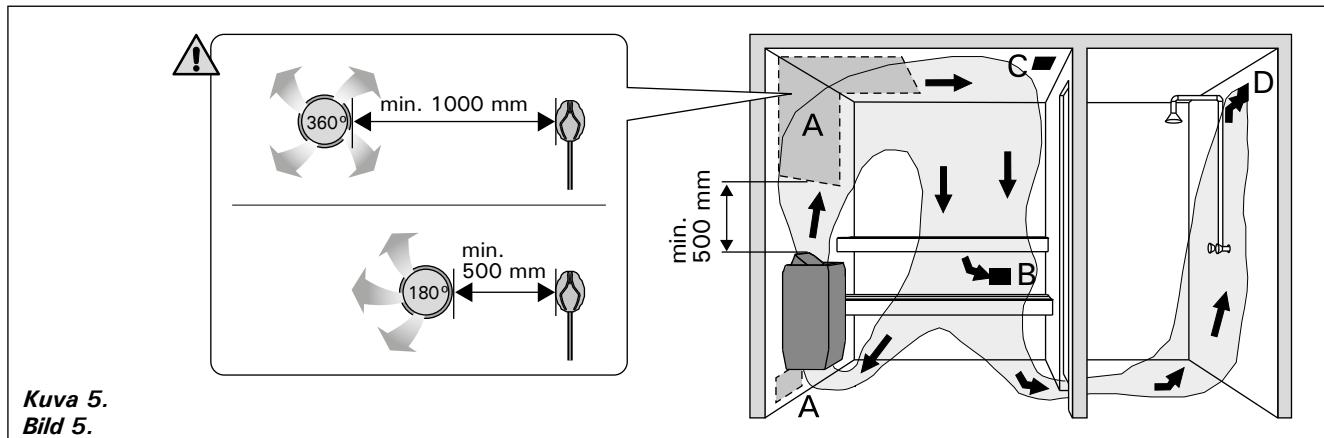
2.1.1. Mörknande av bastuns väggar

Det är normalt att träytorna inne i bastun mörknar med tiden. Mörknandet kan försnabbas av

- solljus
- värmén från aggregatet
- skyddsmedel avsedda för väggtytor (skyddsmedel tål värme dåligt)
- finfördelat stenmaterial som smulats från stenarna och förts med luftströmningar.

2.2. Saunahuoneen ilmanvaihto

Saunahuoneen ilman tulisi vaihtua kuusi kertaa tunnissa. Kuvassa 5 on esimerkkejä saunahuoneen ilmanvaihtoratkaisuista.

Kuva 5.
Bild 5.

- A. Tuloilmaventtiilin sijoitusalue. Jos ilmanvaihto on koneellinen, sijoita tuloilmaventtiili kiukaan yläpuolelle. Jos ilmanvaihto on painovoimainen, sijoita tuloilmaventtiili kiukaan alapuolelle tai viereen. Tuloilmaventtiilin halkaisijan tulee olla 50–100 mm. **M-E:** Älä sijoita tuloilmaventtiilia siten, että ilmavirta viilentää lämpöanturia (katso lämpöanturin asennusohje ohjauskeskuksen ohjeesta)!
- B. Poistoilmaventtiili. Sijoita poistoilmaventtiili mahdollisimman kauas kiukaasta ja lähelle lattiaa. Poistoilmaventtiilin halkaisijan tulisi olla kaksi kertaa tuloilmaventtiilin halkaisijaa suurempi.
- C. Mahdollinen kuivatusventtiili (suljettu lämmittämisen ja saunomisen aikana). Saunan voi kuivattaa myös jättämällä oven auki saunomisen jälkeen.
- D. Jos poistoilmaventtiilion pesuhuoneen puolella, saunan oven kynnsyraon tulee olla vähintään 100 mm. Koneellinen poistoilmaventtiili pakollinen.

2.3. Kiuasteho

Kun seinät ja katto ovat paneelipintaiset ja paneelien takana on riittävä eristys, kiukaan teho määritetään saunan tilavuuden mukaan. Eristämättömät seinäpinnat (tiili, lasitiili, lasi, betoni, kaakeli yms.) lisäävät kiuastehon tarvetta. Lisää saunan tilavuuteen $1,2 \text{ m}^3$ jokaista eristämätöntä seinäpintaneliötä kohti. Esim. 10 m^3 saunahuone, jossa on lasiovi vastaa tehontarpeeltaan n. 12 m^3 saunahuonetta. Jos saunahuoneessa on hirsiseinät, kerro saunan tilavuus luvulla 1,5. Valitse oikea kiuasteho taulukosta 2.

2.4. Saunahuoneen hygienia

Suosittemme käyttämään saunoessa laudelii-noja, jotta hiki ei valuisi lauteille.

Vähintään puolen vuoden välein kannattaa saunan lauteet, seinät ja lattia pestää perusteellisesti. Käytä juuriharjaa ja saunanpesuainetta.

Pyyhi kiuas pölystä ja liasta kostealla liinalla. Poista kalkkitahrat kiukaasta 10 % sitruunahappoliuksella ja huuhtele.

2.2. Ventilation i bastun

Luftens i bastun borde bytas sex gånger per timme. Bild 5 visar exempel på ventilation av bastun.

- A. Placering av tillluftsventil. Om ventilationen är maskinell placeras tillluftsventilen ovanför aggregatet. Vid självdragsventilation placeras tillluftsventilen under eller bredvid aggregatet. Tillluftsröret bör ha en diameter på 50–100 mm. **M-E:** **Placera inte tillluftsventilen så att luftströmmen kyler ner temperaturgivaren (se monteringsanvisningen för temperaturgivare i manualen för styrenheten)!**
- B. Frånluftsventil. Placera frånluftsventilen så långt från aggregatet och så nära golvet som möjligt. Frånluftsröret bör ha en diameter som är två gånger större än tillluftsrörets.
- C. Eventuell torkventil (stängd under uppvärmning och bad). Bastun kan också torkas genom att lämna dörren öppen efter badandet.
- D. Om frånluftsventilen är i badrummet bör bastudörren ha en springa på minst 100 mm nertill. Maskinell frånluftsventilation obligatorisk.

2.3. Aggregateffekt

När väggarna och taket är panelade och det finns en tillräcklig isolering bakom panelerna fastställs effekten enligt bastuns yta. Väggtyper utan isolering (tegel, glas, betong, kakel osv.) kräver ökad aggregateffekt. Lägg till $1,2 \text{ m}^3$ till bastuns yta för varje kvadrat väggyta utan isolering. T.ex. en bastu med glasdörr på 10 m^3 motsvarar ca 12 m^3 till effektbehovet. Om bastun har stockväggar multipliceras bastuns yta med 1,5. Välj rätt aggregateffekt i tabell 2.

2.4. Bastuhygien

Vi rekommenderar att sitthanddukar används i bastun så att inte svett rinner på lavarna.

Tvätta bastuns lavar, väggar och golv omsorgsfullt med minst ett halv års mellanrum. Använd skurborste och tvättmedel för bastu.

Torka damm och smuts av aggregatet med en fuktig duk. Avlägsna kalkfläckar från aggregatet med 10 % citronsyrelösning och skölj.

3. ASENNUSOHJE

3.1. Ennen asentamista

Ennen kuin ryhdyt asentamaan kiuasta, tutustu asennusohjeeseen ja tarkista seuraavat asiat:

- Kiuas on teholtaan ja tyyppiltään sopiva ko. sauna-kuuhuoneeseen. **Taulukon 2 antamia saunan tilavuusarvoja ei saa ylittää eikä alittaa.**
- Syöttöjännite on sopiva kiuakaalle
- Kiuakan asennuspaijka täyttää kuvassa 6 ja taulukossa 2 annetut suojaetäisyksien vähimäisarvot.

Arvoja on ehdottomasti noudatettava, koska niistä poikkeaminen aiheuttaa palovaaran. Saunaan saa asentaa ainoastaan yhden sähkökiukaan.

3. MONTERINGSANVISNING

3.1. Före montering

Innan du börjar montera aggregatet bör du bekanta dig med monteringsanvisningarna och kontrollera följande saker:

- Aggregatets effekt är lämplig med tanke på bastuns storlek. De volymer som anges i tabell 2 får inte överskridas eller underskridas.
- Driftspänningen är den rätta för aggregatet.
- Placeringen av aggregatet uppfyller de minimivästånd som anges i bild 6 och tabell 2.

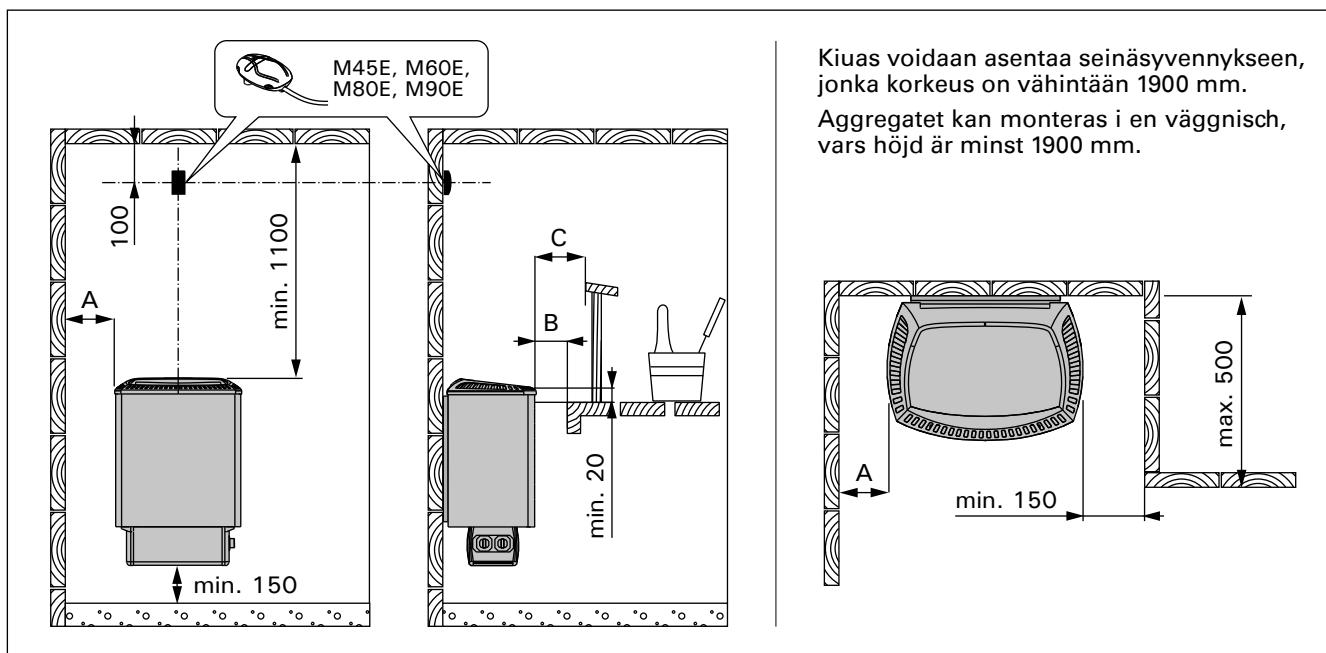
Avstånden måste ovillkorligen följas. Om säkerhetsavståndet är alltför litet uppstår brandfara. Endast ett aggregat får monteras i en bastu.

Kiuas/Aggregat Malli ja mitat/ Modell och mått	Teho Effekt kW	Löylyhuone Bastutrymme		Kiukaan min. suojaetäisydet Min. säkerhetsavstånd för aggregat						Liitintäkaapeli Anslutningskabel	
		Tilavuus Volym m³	Korkeus Höjd mm	A min. mm	B min. mm	C min. mm	Kattoon Till tak mm	Lattiaan Till golv mm	400 V 3N~	Sulake Säkring	
lev./bredd 410 mm (Sound 420 mm) syv./djup 290 mm (Sound 310 mm) kork./höjd 650 mm (Sound 620 mm) paino/vikt 16 kg kivet/stenar max. 20 kg		▷ 2.3.		Katsa kuva 6. Se bild 6.						Katsa kuva 10. Mitat pätevät vain liitintäkaapeliin (4)! Se bild 10. Avmåttarna gäller bara till anslutningskabeln (4)!	
M45/M45E	4,5	3	6	1900	35	20	35	1100	150	5 x 1,5 ***)	3 x 10
M60/M60E	6,0	5	8	1900	50	30	50	1100	150	5 x 1,5 ***)	3 x 10
M80/M80E	8,0	7	12	1900	100	30	80	1100	150	5 x 2,5 ***)	3 x 16
M90E	9,0	8	14	1900	120	40	100	1100	150	5 x 2,5 ***)	3 x 16

Taulukko 2. Kiukaan asennustiedot

Tabell 2. Monteringsdata för aggregat

*) sivupinnasta seinään, ylälauteeseen tai yläkaiteeseen
**) etupinnasta ylälauteeseen tai yläkaiteeseen
***) anturille 4 x 0,25 mm² (ME)
*) från sidoya till vägg, övre räck eller övre lave
**) från framya till övre räck eller övre lave
****) för givare 4 x 0,25 mm² (ME)

Kuva 6. Kiukaan suojaetäisydet (mitat millimetreinä)
Bild 6. Säkerhetsavstånd (mått i millimeter)

3.1.1. Käsisyyden vaihtaminen (M)

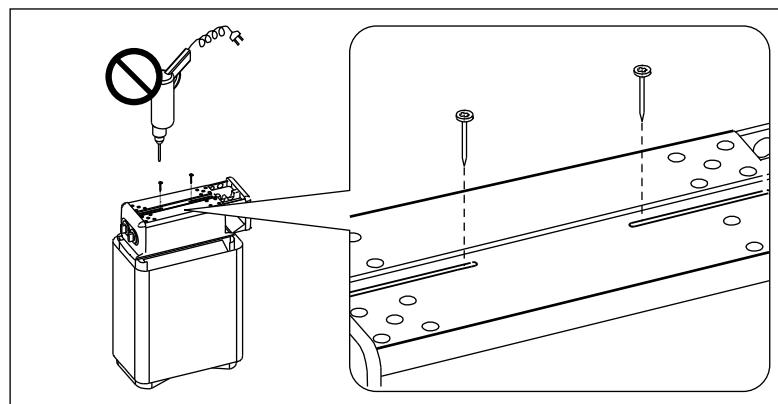
Kiukaan ohjauslaitteet (kello ja termostaatti) voidaan asentaa sähkökotelon jompaan kumpaan päättyyn. Jos ohjainlaitteet on siirrettävä sähkökotelon toiseen päättyyn, on sähkökotelon päätystappaleet vaihdettava keskenään.

Päätykappaleiden vaihtotyö on helpoin tehdä ennen kiukaan kiinnittämistä seinään.

3.1.1. Placering av styrreglage: vänster/höger (M)

Aggregatets styrreglage (timer och termostat) kan monteras på antingen den vänstra eller den högra ändan av kopplingslädan. Om styrnordningarna måste flyttas till den andra sidan, måste dosans ändstycken skiftas sinsemellan.

Det är lättast att byta ändstyckena innan aggregatet monteras på väggen.

Kuva 7. Päätykappaleiden kiinnitysruuvien irrottaminen
Bild 7. Skruva upp ändstyckens fästsksruvar

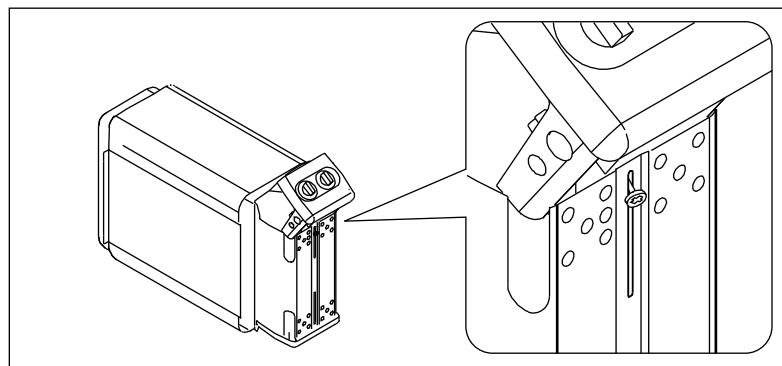
1. Käännä kiucas ylösalaisin, jolloin pohjaosa osoittaa ylöspäin. Varo kuitenkin vioittamasta löylynohjainta. Irrota sähkökotelon pohjassa olevat päätykappaleiden kiinnitysruuvit (1 kpl/pääty) (kuva 7).
2. Irrota ensin päätykappale, jossa ei ole käyttökytkimiä. Vedä kellokytkimen ja termostaatin sisältävä päätykappale varovasti irti sähkökotelosta. Kellokytkimen ja termostaatin sisältävän päätykappaleen ulosvedossa on noudata tattavaa erityistä varovaisuutta, koska termostaatin anturit ja vastuksille menevät johtot ovat siinä kiinni.
3. Kun päätykappaleet ovat irti, sähkökotelon pohja aukeaa liitoksen kohdalta. Levitä aukko lisää toisella kädellä ja siirrä johtojen varassa oleva päätykappale varovasti sähkökotelon toiseen päähän. Siirron yhteydessä on varottava johtojen vaurioitumista sähkökotelon aukon reunoihin. Jätä päätykappale johtojen varaan ja kiinnitä toinen päätykappale ensin. Purista sähkökotelon pohjan liitossuma päälekkäin siten, että pitkät reiät ovat kohdakkain ja kotelon takaosan reuna jää päällimmäiseksi. Kierrä kiinnitysruuvi paikalleen. Varmista ennen ruuvin kiristystä, että sähkökotelon reuna on päätykappaleessa olevan uran pohjassa.
4. Aseta kellokytkimen ja termostaatin sisältävä pääty koteloon ja kiinnitä ruuvilla löysästi (ruuvin kierreosaa jää näkyviin n. 10–12 mm). Työnnä päätykappale sähkökoteloon liitintäkaapelin kytkemisen jälkeen (►3.1.2.) ja kiristä kiinnitysruuvi.

1. Aggregatet vänds upp och ned, varvid botten-sidan pekar uppåt. Se dock till att värmeluftdaren inte skadas. Fästsksruvarna till kopplings-lådans ändstycken (1 skruv/ändstycke) skruvas upp (bild 7).
2. Demontera först det ändstycket, som saknar anslutningar. Dra sedan försiktigt ut ändstycket med timer- och termostatreglage. Iakta synnerlig försiktighet, eftersom termostatens givare och ledningarna till motstånden sitter fast vid ändstycket.
3. När ändstyckena tagits loss, öppnar sig kopplingslådans botten längs skarven. Gör öppningen större med hjälp av ena handen och för försiktigt ändstycket med ledningarna till kapselns andra sida. Var försiktig så att ledningarna inte skadas av kanterna vid lådans öppning. Låt ändstycket hänga i ledningarna och sätt fast det andra ändstycket först. Tryck fast lådans botten så att de långa hålen ligger mot varandra och kanten på lådans baksida hamnar överst. Skruva fast fästsksruven. Kontrollera innan du drar åt skruven att kopplingslådans kant ligger i botten av ändstyckets skarvspår.
4. Ändan med timer och termostat monteras fast i lådan och fästs löst med skruven (ca 10–12 mm av gängorna skall synas). Efter att anslutningskabeln anslutits till aggregatet (► 3.1.2.) skjuts ändstycket in i kopplingslådan och fästsksruven dras åt.

3.1.2. Liitäntäkaapelin kytkeminen kiukaaseen

Kiukaan liitäntäkaapelin kytkeminen on helpointa tehdä ennen kiukaan kiinnittämistä seinään.

1. Käännä kiucas kyljelleen siten, että ohjainlaitepääty osoittaa ylöspäin.
2. Kierrä ohjainlaitepäädyn kiinnitysruuvia auki sähkökotelon pohjasta n. 10–12 mm ja vedä päätykappale varovasti irti sähkökotelosta.
3. Puhkaise päätykappaleen esityöstetty reikä ja vie liitäntäkaapeli reiän läpi vedonpoistajalle ja liitinrimalle.
4. Kun liitäntäkaapeli on kytetty, työnnä ohjainlaitepääty varovasti sähkökoteloon. Katso kuva 8. Ennen päätykappaleen kiinnitysruuvien kiristyttä on varmistettava, että sähkökotelon reuna on päätykappaleessa olevan uran pohjassa.

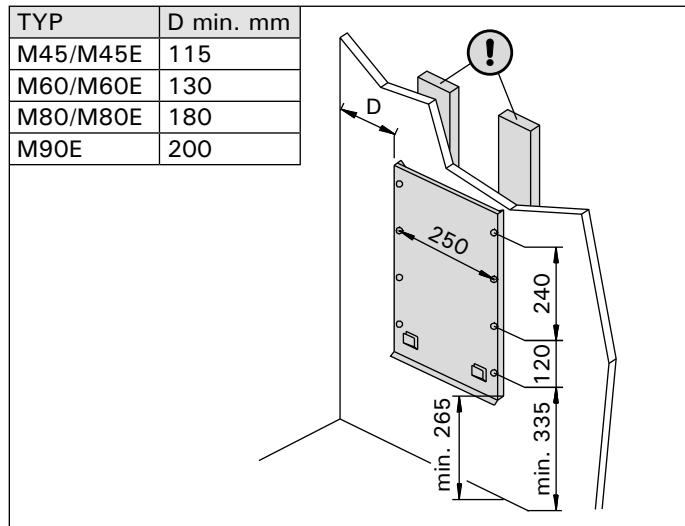
Kuva 8. Liitäntäkaapelin kytkeminen
Bild 8. Koppling av anslutningskabel

3.2. Kiukaan kiinnittäminen seinään

Katso kuva 9.

1. Kiukaan asennusteline on kiinnitetty kiukaaseen. Irrota asennustelineen lukitusruuvi ja irrota asennusteline kiukaasta.
2. Kiinnitä kiukaan asennusteline seinään mukana tulevilla ruuveilla. **HUOM! Asennustelineen kiinnitysruuvien kohdalla, paneelin takana tulee olla tukirakenteena esim. lauta, johon ruuvit kiinnityvät tukevasti. Jos paneelin takana ei ole tukirakennetta, voidaan laudat kiinnittää myös paneelin päälle.**
3. Nosta kiucas seinässä olevaan telineeseen siten, että telineen alaosan kiinnityskoukut menevät kiukaan rungon reunan taakse ja kiukaan yläosan ura painuu asennustelineen päälle.
4. Lukitse kiucas yläreunasta ruuvilla asennustelineeseen.

TYP	D min. mm
M45/M45E	115
M60/M60E	130
M80/M80E	180
M90E	200

Kuva 9. Kiukaan asennustelineen paikka (mitat millimetreinä)
Bild 9. Placering av aggregatets monteringsställning (måttten i millimeter)

3.1.2. Inkoppling av anslutningskabel

Det är lättast att ansluta anslutningskabeln om aggregatet inte monterats fast.

1. Lägg aggregatet på sidan så att styrreglagen hamnar uppåt.
2. Skruva upp fästsksruven till styrreglageändan ca 10–12 mm från kopplingslådans botten och dra försiktigt loss ändstycket från kopplingslådan.
3. Stick hål i den förbearbetade plasten i ändstycket och träd anslutningskabeln genom hålet till dragavlastaren och kopplingsplinten.
4. När anslutningskabeln kopplats in skjuts ändstycket försiktigt in i kopplingslådan. Se bild 8. **Kontrollera innan du drar åt skruven att kopplingslådans kant ligger i botten av ändstyckets skarvspår.**

3.3. Sähkökytkennät

Kiukaan saa liittää sähköverkkoon vain siihen oikeutettu ammattitaitoinen sähköasentaja voimassaolevien määräysten mukaan.

- Kiuaas liitetään puolikiinteästi saunaan seinällä olevaan kytkentärasiaan (kuva 10: 3). Kytken-tärasian on oltava roiskevedenpitävä ja sen korkeus lattiasta saa olla korkeintaan 500 mm.
- Liitääntäkaapelina (kuva 10: 4) tulee käyttää ku-mikaapelityyppiä H07RN-F tai vastaavaa. **HUOM!** PVC-eristeisen johdon käyttö kiukaan liitääntäkaa-pelina on kielletty sen lämpöhaurauden takia.
- Jos liitääntä- tai asennuskaapelit tulevat saunaan tai saunan seinien sisään yli 1000 mm korkeudelle lattiasta, tulee niiden kestää kuormitettui-na vähintään 170 °C lämpötila (esim. SSJ). Yli 1000 mm korkeudelle saunaan lattiasta asennet-tavien sähkölaitteiden tulee olla hyväksyttyjä käytettäväksi 125 °C ympäristölämpötilassa (merkintä T125).
- M-kiukaat on varustettu verkkoliittimien lisäksi liittimellä (P), joka antaa mahdollisuuden sähkö-lämmyksen ohjaukseen (kuva 12). Kiukaalta saadaan jännitteellinen ohjaus. Kiukaalta lämmityksen ohjaukseen kytkettyjen johtojen tulee vastata poikkipinta-alaltaan kiukaan syöttökaa-pelia. Sähkölämmyksen ohjauskaapeli viedään suoraan kiukaan kytkentärasiaan, josta edelleen kytkentäjohdon paksuisella kumikaapelilla kiukaan riviliittimelle.

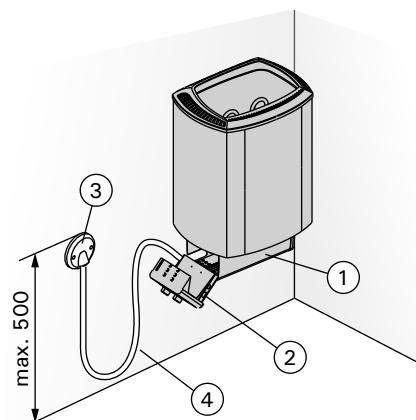
hjälp av fästsksruvarna i övre kanten.

3.3. Elinstallation

Endast en auktoriserad elmontör får – under iaktgande av gällande bestämmelser – ansluta aggregatet till elnätet.

- Aggregatet monteras halvfast till en kopplings-dosa på bastuns vägg (bild 10: 3). Kopplings-dosan skall vara sköljtätt och placeras högst 500 mm över golvytan.
- Anslutningskabeln (bild 10: 4) skall vara gum-mikabel typ H07RN-F eller motsvarande. **OBS!** Det är förbjudet att använda anslutningskabel med PVC-isolering, eftersom PVC:n är värmes-kör.
- Om anslutnings- eller nätkablarna placeras på mer än 1000 mm:s höjd på eller i bastuväggarna, skall de under belastning tåla minst 170 °C (t.ex. SSJ). Elutrustning som placeras högre än 1000 mm ovanför bastugolvet skall vara god-känd för användning i 125 °C (märkning T125).
- M-aggregatet har förutom nättuttag en kontakt (P) som möjliggör styrning av eluppvärmning (bild 12). Aggregatet leder en spänningsfö-rande styrning. Ledningarna från aggregatet till styrenheten skall ha en tvärsnittsytta som motsvarar matarkabelns. Styrkabeln för eluppvärmning leds direkt in i aggregatets kopplings-dosa, och därifrån med gummiklädd kabel av samma tjocklek som anslutningskabeln vidare

1. Sähkökotelo
2. Ohjainlaitteet
3. Kytkentärasia
4. Liitääntäkaapeli

1. Kopplingslåda
2. Styranordningar
3. Kopplingsdosa
4. Anslutningskabel

Kuva 10. Kiukaan kytkentä
Bild 10. Anslutning av aggregat

3.3.1. Sähkökiukaan eristysresistanssi

Sähköasennusten lopputarkastuksessa saattaa kiukaan eristysresistanssimittauksessa esiintyä ”vuotoa”, mikä johtuu siitä, että lämmitysvastuksien eristeaineeseen on päässyt imetymään ilmassa olevaa kosteutta (varastointi/kuljetus). Kosteus saadaan poistumaan vastuksista parin lämmityskerran jälkeen.

Älä kytke sähkökiukaan tehonsyöttöä vikavirta-suojakytkimen kautta!

3.4. Ohjauskeskuksen ja anturin asentaminen (M-E)

Ohjauskeskuksen mukana on tarkemmat ohjeet keskuksen kiinnittämisestä seinään. Lämpöanturi asennetaan saunaan seinälle kiukaan yläpuolelle, kiukaan leveyssuuntaiselle keskilinjalle 100 mm katosta alaspäin. Kuva 6.

Älä sijoita tuloilmaventtiiliä siten, että ilmavirta viilentää lämpöanturia. Kuva 5.

till uttagsplinten.

3.3.1. Elaggregatets isoleringsresistans

Vid slutgranskningen av elinstallationerna kan det vid mätningen av aggregatets isoleringsresistans förekomma ”läckage” till följd av att fukt från luften trängt in i värmemotståndens isoleringsmaterial (lager/transport). Fukten försvinner ur motstånden efter några uppvärmningar.

Anslut inte aggregatets strömmatning via jord-felsbrytare!

3.4. Montering av styrenhet och givare (M-E)

Närmare anvisningar om hur styrenhet fästs vid väggen medföljer förpackningen. Temperaturgiva-ren monteras på väggen rakt ovanför aggregatet, ca 100 mm under taket. Bild 6.

3.5. Ylikuumenemissuojan palauttaminen

Jos sauna-tilaan lämpötila nousee vaarallisen korkeaksi, ylikuumenemissuoja katkaisee virran kiualla pysyvästi. Kun kiuas on jäähtynyt, voidaan ylikuumenemissuoja palauttaa takaisin toiminta-asentoon.

M

Palautuspainike sijaitsee termostaatin runko-osassa sähkökotelossa (kuva 11), joten kiukaan sulakkeet sähkötaulussa on irrotettava ennen työhön ryhtymistä. Ylikuumenemissuojan saa palauttaa vain henkilö, jolla on asianmukaiset luvat tehdä sähköasennuksia.

Selvitä ylikuumenemissuojan laukeamisen syy ennen kuin painat palautuspainiketta.

- Ovatko kivet murentuneet ja painuneet kivistilassa?
  - Onko kiuas ollut kauan pääällä käyttämättömänä?
  - Onko termostaatin anturi pois paikaltaan tai rikkoutunut?
  - Onko kiuas saanut voimakkaan täräyksen esim. kuljetuksen aikana?
1. Löysää ohjainlaitteet sisältävän päätykappaleen kiinnitysruuvi sähkökotelon pohjasta siten, että kierreosaa tulee näkyviin n. 10–12 mm. Vedä päätykappale varovasti irti kotelosta.
  2. Irrota termostaatin säätöpyörä ja vapauta termostaatin runko pidikkeistään (4 kpl lukitusnokkia) painaen samalla varovasti säätöakselistä. Termostaatin runko-osa siirtyy taaksepäin n. 40 mm, jolloin sen etupinnasta paljastuu rajoittimen palautuspainike.
  3. Paina ylikuumenemissuojan palautuspainiketta (tarvittaessa 7 kiloa vastaavalla voimalla). Ylikuumenemissuojasta kuuluu naksahdus.
  4. Aseta termostaatin runko-osa paikalleen ja paina säätöpyörä akselille.
  5. Varmista ennen päätykappaleen kiinnitysruuvin kiristystä, että sähkökotelon reuna on päätykappaleessa olevan uran pohjassa.

M-E

Katso ohjauskeskuksen asennusohje.

Placera inte tilluftsventilen så att luftströmmen kyler ner temperaturgivaren. Bild 5.

3.5. Återställning av överhetningsskydd

Om temperaturen i bastun stiger till en farligt hög nivå, bryter överhetningsskyddet strömmen till aggregatet permanent. När aggregatet kylts ner kan överhetningsskyddet återställas till verksamhetsläge.

M

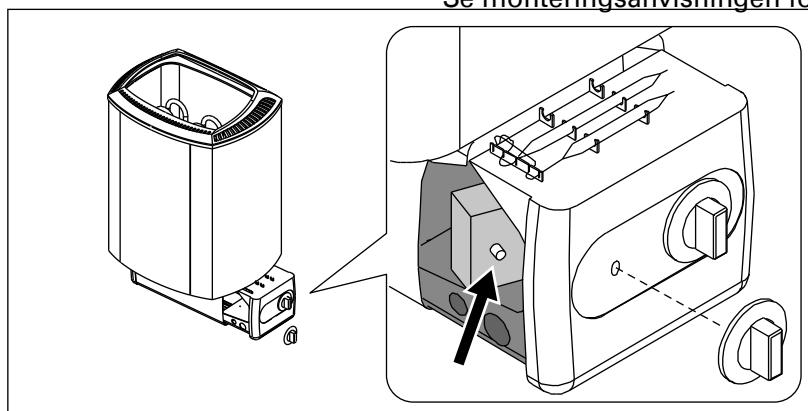
Återställningsknappen sitter i termostatens stomme i kopplingslådan (bild 11), varför elskåpets säkringar till aggregatet måste skruvas upp innan arbetet påbörjas. Endast personer som har behörigt tillstånd att utföra elinstallationer får utföra arbetet.

Anledningen till att skyddet har utlösats måste fastställas innan knappen trycks in.

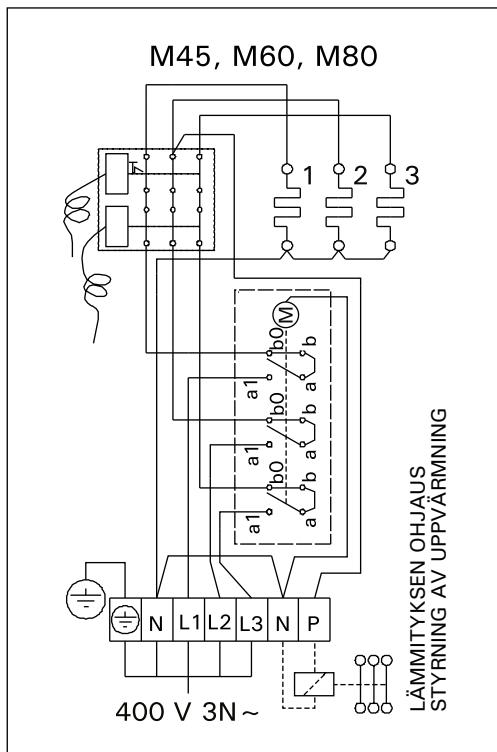
- Har stenarna vitrat och täppt till stenbädden?
  - Har aggregatet stått påkopplat länge utan att bastun används?
  - Är termostatens givare på fel plats eller har den skadats?
  - Har aggregatet fått en kraftig stöt?
1. Skruva upp fästsruven till kopplingslådans styrreglageända ca 10–12 mm från lådans botten och dra försiktigt loss ändstycket från kopplingslådan.
  2. Lossa termostatens reglerratt och frigör termostatens stomme från dess hållare (4 st. låsknaster) samtidigt som du försiktigt trycker på justeraxeln. Termostatens stomme flyttas bakåt ca 40 mm, varvid den bakomliggande återställningsknappen blir synlig.
  3. Begränsaren återställs genom att man trycker in den i funktionsläge (kräver en kraft motsvarande 7 kg), varvid det knäpper till i begränsaren.
  4. Montera termostatens stomme på plats igen och tryck reglerratten fast på axeln.
  5. Kontrollera innan du drar åt skruven att kopplingslådans kant ligger i botten av ändstyckets skarvspår.

M-E

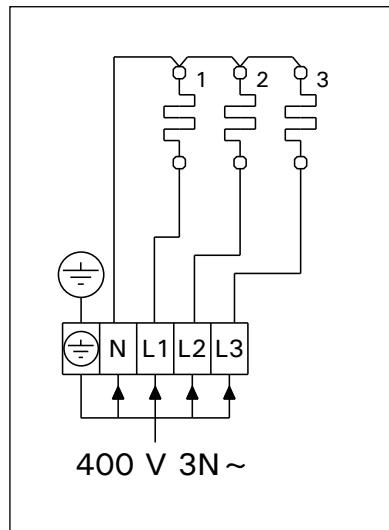
Se monteringsanvisningen för styrenheten.

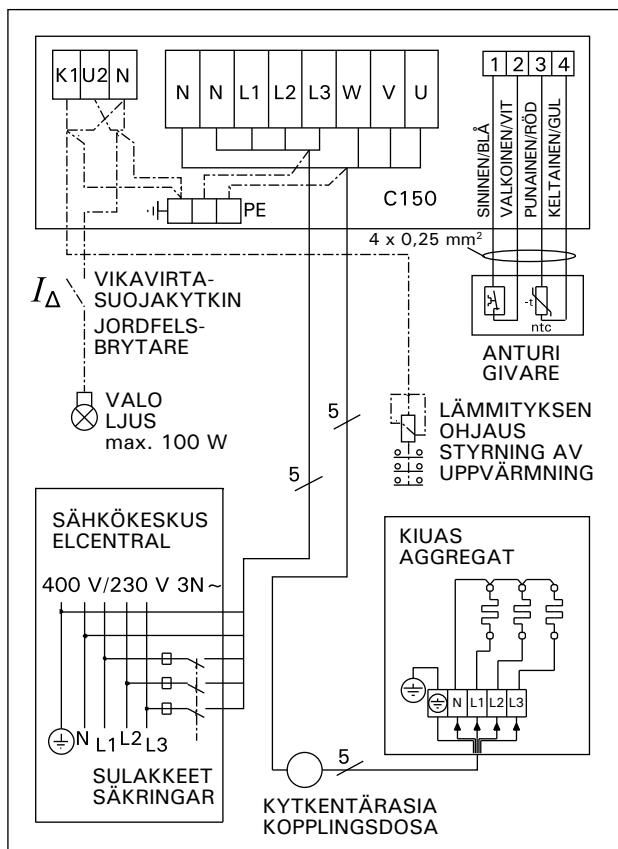
Kuva 11. Ylikuumenemissuojan palautuspainike (M)
Bild 11. Överhetningsskydds återställningsknapp (M)

Kuva 12. M-kiukaan sähkökytkennät
Bild 12. M-aggregatets elinstallationer

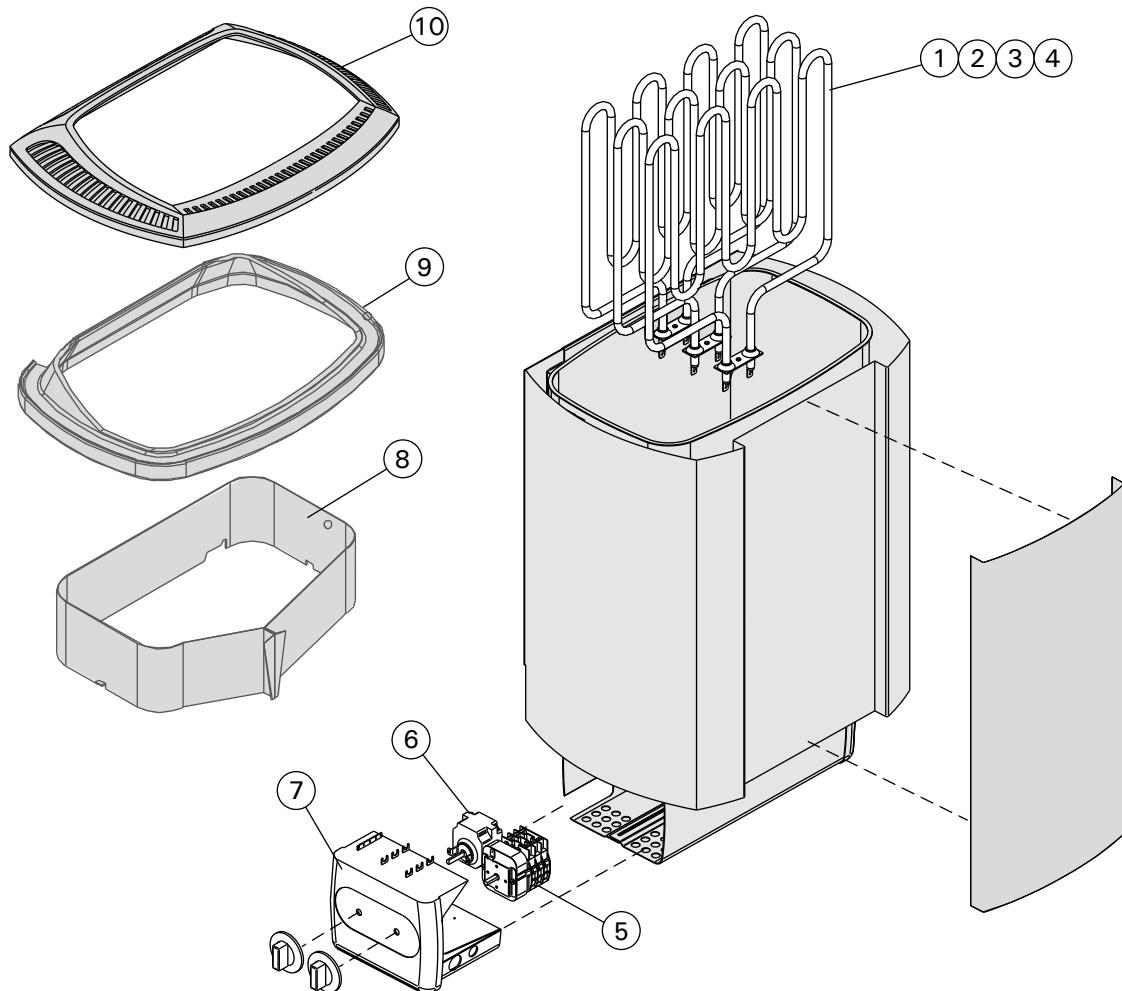
Kuva 13. ME-kiukaan sähkökytkennät
Bild 13. ME-aggregatets elinstallationer

Kuva 14. Ohjauskeskuksen C150 ja ME-kiukaan sähkökytkennät
Bild 14. Elinstallationer av styrenhet C150 och ME-aggregat

4. VARAOSAT

4. RESERVDELAR

				SSTL/ EGFF
1	Vastus 1500 W/230 V	Värmeelement 1500 W/230 V	M, ME	ZSK-690 8260990
2	Vastus 2000 W/230 V	Värmeelement 2000 W/230 V	M, ME	ZSK-700 8260992
3	Vastus 2670 W/230 V	Värmeelement 2670 W/230 V	M, ME	ZSK-710 8260993
4	Vastus 3000 W/230 V	Värmeelement 3000 W/230 V	M90E	ZSK-720 8261457
5	Kello	Kopplingsur (timer)	M	ZSK-510 8260996
6	Termostaatti	Termostat	M	ZSK-520 8260997
7	Sähkökotelon pääty	Ända av kopplingslådan	M, ME	ZST-360
8	Löylynohjain	Värmeluftledare	M, ME	ZST-103
9	Löylynohjain	Värmeluftledare	M, ME	ZST-167
10	Löylynohjain	Värmeluftledare	M, ME	ZST-460

Suosittelemme käyttämään vain valmistajan varaosia.
Använd endast tillverkarens reservdelar.

HARVIA

Harvia Oy
PL12
40951 Muurame
Finland
www.harvia.fi